בָּאִינוּן קִילוּפִין חָוְורִין, דְּקַלִיף בְּהוּ סְטְרַא דְּאֵשׁ, וְאַסְחַר לוֹן לְסִטְרָא דְּמַיִם. הַדָּא הוּא דַּכְתִיב, מַחְשֹׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת. הָא חַזֵי, שֶבַע מַעַלוֹת מִמַּקְלוֹת, רִמִיזִין בְּהַנֵּי קְרָאֵי. וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל, חַד. אֲשֶׁר עַל

הַמַּקְלוֹת, תָּרִין. הָא תְּלַת. וַיַּצֵּג אֶת הַמַּקְלוֹת, ּתָּרִין, הָא חֲמִשָּׁה. יֶחֱמוּ הַצֵּאֹן אֶל הַמַּקְלוֹת, ָרָא שָׁבְעָה.

ְוֹאִינוּן רָזָא דְשֶׁבַע קוֹלוֹת, וְאִינוּן רָזָא דְּכְתִיב, (משלי ט א) חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שָׁבְעָה. וְאִינוּן שָׁבַע יוֹמֵי בָּרָאשִׁית, דְּנָהַרִין מֵרָאשִׁית, דְּאִיקְרִי חָכְמָה. וְאִינוּן שֶׁבַע סְמְכִין, דְּאָקִים קוּרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלַיְיהוּ עָלְמָא, וְכוֹלָא בְּרָזָא דִשְׁמָא קַדִּישָׁא.

הָא חֲזֵי, כַּד הְוָה הַאי מַקֵּל בִּידוֹ דְּיַעֵקבׁ שָׁלֵימָא, קָרִי לֵיה אוֹרַיִיתָא מַקּל. וְכַד ַהַנָה בִּידַיִיהוּ דְמשֶׁה וְאַהֲרוֹן, קָרִי לֵיה מַשֶּה. הַדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות דכֹ) וַיִּקַח משֶׁה אֶת מַטֶּה הָאֶלהִׁים בְּיָדוֹ. וְאַהֲרוֹ נְמֵי אָחִיד בֵּיה. מַה בֵּין הַאי לְהַאי.

ָאֶלְּא רָזָא עִילָּאָה הוּא, כַּד הְוָה בִּידוֹי דְּיַעֲקֹב, ָקָרִי לֵיה אוֹרַיִיתָא מַקֵּל, מִפְּטְרָא דְּקָל, דְּהָא יַעֲקבׁ קוֹל אִיקְרִי, דִּכְתִיב (בראשית כז כב) הַקּלֹ ַקוֹל יַעֲקב. וּבְקוֹל אָחִיד, דְּהָא דַּרְגִּיה הוּא. וָבַר הָנָה בִּידַיִיהוּ דְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, דְאִינוּן אֲחִידִין בְּנֵצַ״ח וָהוֹ״ד, דְּאִינוּן תְּוָין סַמְכִין, אִיקְרִי מַשֶּׁה, לִישְׁנָא דִּסְמָכָא. דְּהָא עַל יָדַיִיהוּ אָסְתְּמִיךְ עָלְמָא בְּאוֹרַיִיתָא, דְּנָפִיק מִבֵּין הְּרִין לִמּוּדֵי ה׳ וְאָתְיְיהִיבָא עַל יָדַיְיהוּ. וְעַל דְּאִינוּן סָמְכִין לְעָלְמָא בְּאוֹרַיִיתָא, דְּנָפִיק מִבֵּין ָנֶצַ״ח וָהוֹ״ד, דַּאֲחִידָן בְּהוּ. קְרַא לֵיה מַטֶּה. וּמַאן דְּאָחִיד בְּאוֹרַיִיתָא, סָמְכָא לֵיה, וּמַחְזְקָא ַלִיה עַל יַרכוֹי, דּלָא יִסְטֵי לִיָמִינָא וּשִּׁמָאלָא.

לְךּ ה׳ הַגְּרֻלָּה וְהַגְּבוּרָה. הִשְׁלִים אוֹתָם בָּאוֹתָן פִּצָלוֹת לְבָנוֹת שַפִּצֵּל בַּהָן הַצַּד שֵל הַאָשׁ, וְסוֹבֶב אוֹתָן לְצַד הַמַּיִם. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב מַחִשׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת. בא וּרָאָה, שֶבַע מַעַלוֹת מִמַּקלוֹת רְמוּזוֹת בַּפָּסוּקִים הַלָּלוּ. וַיִּקַח לוֹ יַצֵקב מַקַל - אַחַת. אֲשֶׁר עַל הַבַּקְלוֹת - שְׁתַּיִם. הֲרֵי שָׁלשׁ. וַיַּצֵּג אָת הַמַּקלוֹת - שָׁתַּיִם. הַרֵי חָמֶשׁ. יַחֵמוּ הַצֹּאן אֵל הַמַּקלוֹת - הַרִי .שבַעי

וָהַם הַסּוֹד שֶׁל שִׁבְעָה קוֹלוֹת, וְהֵם סוֹד הַכָּתוּב (משלי ט) חְצְבָה עַמּוּדֵיהָ שָׁבָעָה. וָהֵם שִׁבְעָה יְמֵי ָבָרֵאשִׁית שֶׁמְּאִירִים מֵרֵאשִׁית, שָׁנְּקְרֵאת חָכְמָה. וְהֵם שִׁבְעָה עַמּוּדִים שַׁצַלֵיהֵם הַקִּים הַקָּדוֹשׁ בַּרוּךְ הוּא אֵת הָעוֹלָם, וְהַכֹּל בְּסוֹד

הַשֶּׁם הַקַּדוֹשׁ. בא וּרְאֵה, כְּשֶׁהָיָה הַמַּקֵל הַזֵּה בּאַ בִּידֵי יַעַקב הַשָּׁלֵם, קָרְאָה לוֹ הַתּוֹרָה מַקֵּל. וְכַאֲשֶׁר הָיָה בִּידֵי משה וְאַהַרֹן, קַרְאָה לוֹ מַטָּה. זֶהוּ שַׁכַּתוּב (שמות ד) וַיִּקַח מֹשֵׁה אֵת מַטֶּה הָאֵלהִים בְּיָדוֹ. וְגַם אַהַרן

אָחַז בּוֹ. מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אַלָּא סוֹד עֶלְיוֹן הוּא. כְּשֶׁהְיָה בִּידֵי יַצֵקֹב, קָרָאָה לוֹ הַתּוֹרָה מַקֵּל, מֵהַצַּד שֶׁל קַל, שֶׁהַרֵי יַצֵּקֹב נָקָראַ קוֹל, שֶׁכַּתוּב (בראשית כז) הַקֹּל קוֹל יַצַקב, וּבַקוֹל הוּא אָחוּז, שָׁהַרֵי זוֹ דַרְגָּתוֹ.

וֹבִשֶּׁהְוָה בִּיבִי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹץ, שֶׁהֵם אַחוּזִים בָּנֵצַ״ח וְהוֹ״ד, שֵׁהֶם שְׁנֵי עַמּוּדִים, נִקְרָא מַטֵּה, לַשׁוֹן שֵׁל תַּמִיכַה, שַהַרֵי עַל יַדוֹ נִסְמַדְּ הָעוֹלָם בַּתּוֹרָה, שֵׁיּוֹצֵאת מְבֵּין שָׁנֵי לְמַּוּדֵי ה׳ וִנְתִּנַה עַל יַדַם, וְעַל שֶׁהֵם תּוֹמְכִים אֱת הָעוֹלָם בַּתּוֹרָה, שָיָּצְאָה מְבֵּין נֵצַ״ח וְהוֹ״ד ָשֶׁאֲחוּזִים בָּהֶם, קָרְאָה לוֹ מַשֶּה. וּמִי שֵׁאוֹחֶז בַּתּוֹרָה, תּוֹמֶכֶת אוֹתוֹ, וּמַחַזִיקָתוֹ עַל יִרְכָיוֹ שֵׁלֹא יִסְטֵה רבוז

זַבָּאִין אִינוּן יִשְּׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִידְ הוּא יָהִיב ּ לְהוֹן אוֹרַיְיתָא, לְגַלָּאָה לוֹן רָזִין עִילָּאִין. עַלַיִיהוּ כְּתִיב (דברים די דְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּה׳ אַלהֵיכֵם חַיִּים כָּלְכֵם הַיּוֹם.

מִרְרָשׁ הַנֶּעְלָם

וַיֵּצֵא יַעֲקב. (דניאל ב כב) יָדַע מַה בַּחֲשוֹכָא וּנְהוֹרָא עמיה שָרָא, אַף עַל גַּב דִּנְהוֹרָא עִמֵּיה שְׁרִי, יָדַע מַה בַּחֲשׁוֹכָא. וְהַיְינוּ דְכְתִיב, ויומיה כג יי אָם יִפְּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ 🖘 נְאָם ה׳. וּמִי אָמַר רִבּּי יְהוּדָה הָכִי, וְהָא אֲמָרְן דָּהָא חָכְמְתָא הָוָה בִּסְמִיכוּתָא דִּקְרָאֵי, בְּכָל מַה ָדְאִיתְּמֶר, וְהָאִידְנָא פְּשִׁיטוּתָא דִקְרָא צְרִיכְנָא, דְּאַבְרָהָם הֲוָה, וְיִצְחָק הֲוָה, וְיַצֵקבׁ הֲוָה. אָמֵר לֵיה אַף עַל גַּב דְּהְווּ, חָכְמְתָא דִקְרֵאֵי אִסְתַּכַּלְנָא לִמְנְדַע.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים טו א) מִזְמוֹר לְדָוִד ה' מִי יָגוּר בְּאָהָלֶךּ מִי יִשְׁכּן בְּהַר קַרְשֶׁךּ הוֹלֵךְ ּתָּמִים וּפֹּצֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וגו׳. מַאי מַשְׁמֵע, אָמֵר רִבִּי יְהוּדָה בַּר רַבִּי יוֹסִי, אִלֵּין עֲשָׂרָה, אִינוּן כְּנָגֶר עֲשֶׂרָת הַדִּבְּרוֹת, שֶׁעֲתִידִין בָּנָיו שֶׁל יַצַקבׁ, לְקַיֵּים בַּפָּקוֹם הַהוּא.

אָבַר רִבִּי יוֹסִי, וִהָא חַד כַר אִינוּן. אָבַר לֵיה לא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ, לא עָשָׂה לְרֵעֵהוּ ָרְעָה, חַד מִלָּה אִינוּן. דְּכָל הַמְרַגִּל בַּחֲבֵרוֹ, מִיַּד עַשָּה עִמּוֹ רָעַה. לֹא רָגַל בְּלְשׁוֹנוֹ לֹא עֲשָׂה עָשֶׂרֶת רְעָה. וְכִי מַאן שַׁוְיָא לְאִלֵּין, כְּנֶגֶד עֲשֶׂרֶת הַדִּבְרוֹת.

אָבֶר רַבִּי יִהוּדָה, כָּלְהוּ עַשֵּׂרָת הַדְּבָּרוֹת, מִשְׁתַּמְצִי מִינַיִיהוּ. הוֹלֵךְ תְּמִים, כְּנָגֶד (שמות כ ב) אָנֹכִי ה׳ אֱלֹהֶיף. מְלַמֵּד שֶׁצְּרִיךְ אָדָם לְקַבֵּל עָלָיו אֵימַת על מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְאֵין לוֹ רְשׁוּת לְהַרְהֵר בַּּמֶּה שָׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַשִּׂיג, מַשְׁמֵע

יָמִין וּשְׂמֹאל.

אַשָּׁבִיהַם יִשְּׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוא נָתַן לָהֶם תּוֹרָה לְגַלּוֹת לָהֶם סודות עֶלְיוֹנִים, עֲלֵיהֶם כָּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּה׳ אַלהֵיכֶם חַיִּים כִּלְכֶם הַיּוֹם.

מִרְרָשׁ הַנֶּעְלָּם

וַיֵּצֵא יַעַקֹב. (דניאל ב) יוֹדֵעַ מַה בַּחֲשֵׁכָה וְהָאוֹר עִמּוֹ שׁוֹרֶה. אַף עַל גַּב שֶׁהָאוֹר עִמּוֹ שׁוֹרֶה, יוֹדֵעַ מַה בַּחַשֶׁכָה, וְהַיִנוּ מַה שֻׁכָּתוּב (ירמיה בג) אָם יִּפְתֵר אִישׁ בַּמִּסְתְּרִים וַאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאָם ה׳. וְהַאִם אָמַר רַבִּי יְהוּדָה כָּךְ, וַהְרֵי אָמַרְנוּ שַהַרֵי חָכִמָה הַיִּתָה בַּסִמִיכוּת הַפָּסוּקִים בְּכָל מַה שֵׁנָּאֵמַר? וְכָעֵת פָשַט הַכָּתוּב אָנוּ צְרִיכִים, שָׁאַכְרָהָם הָיָה, וְיִצְחָק הָיָה, וְיַצֵקב הָיָה. אָמַר לוֹ: אַף עַל גַּב שֶׁהָיוּ, אֶת הַחָּכְמָה שֶׁל הַפְּּסוּקִים הִסְתַּכַּלְתִּי לְדַעַת.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים טו) מִזְמוֹר לְדָוִד ה׳ מִי יָגוּר בְּאָהֲלֶךּ מִי יִשְׁכֹּן בְּהַר קָרְשֶׁךּ הוֹלֵךְ הַמִּים וּפֹעֵל צֵדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְגוֹ׳. מַה מַשְׁמִיעַ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר רַבִּי יוֹסֵי, אֵלוּ הַעַשַּׂרָה הֶם כְּנָגֶד עשַׂרֵת הַדְּבָּרוֹת שֵׁעַתִידִים בַּנַיו שׁל יַצַקב לִקַיֵּם בַּפָּקוֹם הַהוּא. אָבֶר רַבִּי יוֹסֵי, וַהֲרֵי אַחַד עָשָׂר הֶם? אָמַר לוֹ, לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ לא עַשָּה לְרֵעֵהוּ רָעָה - דְּבָר אֶחְד הַם, שֶׁכָּל הַמְרַגֵּל בַּחֲבֵרוֹ, מִיָּד עַשָּׂה עִמּוֹ רָעָה. לֹא רָגַל בִּלְשׁוֹנוֹ - לֹא עַשַּׂה עִמּוֹ רַעַה. וְכִי מִי שַׂם אָת אֵלֶה כְּנָגֶד צֵשֶׂרֶת הַדְּבְּרוֹת? אָבַר רַבִּי יִהוּדָה, כָּל צַשֶּׂרֵת הַדִּבְּרוֹת מִשְׁתַּמְעִים מֵהֶם. הוֹלֵךְ ּתָּמִים - כְּנֵגֶד אַנִי ה׳ אֵלֹהֵיךּ. מְלַמֵּד שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לְקַבֵּל עָלָיו אֵימַת על מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְאֵין לוֹ רְשׁוּת לְהַרְהֵר בְּמַה שֵּׁאֵינוֹ יָכוֹל ַלְהַשִּּיג, מַשִּׁמָע שֻׁכָּתוּב אָנֹכִי ה׳

:לשנה אחת

דָּכְתִיב אָנֹכִי ה׳ אֱלֹהֵיךְ סְתָם. כְּתִיב הָכָא הוֹלֵךְ הָּמָים, וּכְתִיב הָתָם (דברים יח יג) הָּמִים הִּהְיֶה עִם ה׳ אֱלהֶׁידְּ. וְאֵין לְדְּ רְשׁוּת לְהַרְהֵר עַל מַה שֶׁלֹא

וּפֹעַל צֶדֶק, כְּנֶגֶד לֹא יִהְיֶה לְךְּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנַי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדִם. מְבָּאן אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, אֵין לְדְּ דְּבָר עוֹמֵד בְּנָגֶד חִילוּל ה׳. מְנָא לָן. מִמֵּסִית. דְּכְתִיב (שם ייס יַדְךְ תִּהְיֵה בוֹ בָּרָאשׁוֹנָה לַהַמִּיתוֹ. לַמָּה, כִּי בָּקֵשׁ לַהַדִיחַךּ מֵעַל ה׳ אֵלהֵיךּ. וִאִי קַטִיל לֵיה, נִקְרָא צַדִּיק, מְקַנֵּא, וּפוֹעֵל צֶדֶק, וְזֶהוּ וּפּעֵל צָדֶק.

וָרֹבֶר אֵמֶת בְּלְבָבוֹ, כְּנֵגָד לֹא תַשַּׂא אָת שֵׁם ה׳ אַלהֵיךּ לַשָּׁוִא. אָמַר רִבִּי יִהוּדָה, לֵית אָינוּן כָּסִדְּרָן, וִאַף עַל גַּב דְּלֵית אִינוּן כִּסִדְּרָן, לֵית לָן בָה. לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ לֹא עֲשָׂה לֵרְעָהוּ ַרָעָה, כְּנֵגֶר לֹא תַעַנֶה בְּרָעַךּ עֵד שָׁקֵר. וְחֶרְפָּה לֹא נָשָׂא עַל קְרוֹבוֹ, כְּנָגֶד מְחַלֵּל שַׁבְּתוֹת בָּפַרהֵסְיַא. ר׳ יוֹסִי אוֹמֵר, כְּנֵגֵד לֹא תָגְנוֹב. דָּכָתִיב, (שמות כב ב) אָם זָרְחָה הַשָּׁמֵשׁ עַלָּיו.

וָבְוָה בְּעֵינַיו נִמְאָס, כְּוָגֵד לֹא תַרצָח. מַאן דָּאָיהוּ נָבְוֶה בְּעֵינַיו, לֹא יַעַבִיד קְטָטָה דִּיִקְטוֹל, וְלָא יִקְטִלוּגִיה.

וְאֶת יָרָאֵי ה׳ יְכַבֵּד, כְּנָגֶד כַּבֵּד אֶת אָבִידּ וְאֶת אָמֵּךּ. אַמַר רָבִּי יוֹסִי, עַל הַכּל חַיַּיב אַדַם לְכַבֵּד אָבִיו וְאָמּוֹ, יָצָא מִכְּלַל זֶה, אָם יאׁמְרוּ לוֹ לַעַבוֹר עַל דִּבְרִי תוֹרָה אוֹ לַעַבוֹר עַבוֹדָה זָרָה, שֵׁאֵינוֹ חַיָּיב לְכַבְּדָם. הַדָא הוּא דְכִתִּיב, וְאָת יָרָאֵי ה׳ יְכַבֵּד.

נִשְבַע לְהָרַע וְלֹא יָמִר, כְּנֵגֶד לֹא תִנְאָף. דְּהָא אָם יִצְרוֹ בָּצִי לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיה, יַטִּיל ישבוּעָה עַל יִצְרוֹ, כָּבוֹעַז, דָּאָמַר (רות גיג) חַי ה' שָׁכְבִי עַד הַבּּקֶר.

אֱלֹהֶיךְ סְתָם. כָּתוּב כָּאן הוֹלֵךְ תַּמִים, וְכַתוּב שָׁם (דברים יח) תַּמִים תַּהְיֶה עִם ה׳ אֱלֹהֶיךָּ, וְאֵין לְךְּ רשות להַרָהֵר עַל מַה שָׁלֹא הַרְשֵׁיתַ.

וֹפַעַל צָדָק - כָּנָגֶד לא יָהָיָה לְדְּ אַלהִים אַחֶרִים עַל פָּנָי לא תִשְׁתַּחֵנֵה לָהֵם וִלֹא תַעַבְרֵם. מָכָּאן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵיךּ לְּךּ דָבָר עוֹמֵד כְּנֶגֶד חִלּוּל ה׳. מִנַּיִן לָנוּ? מִמֵּסִית, שֶׁכָּתוּב (שם יג) יָדְדְּ תָּהָיֶה בּוֹ בָרָאשׁוֹנָה לַהֲמִיתוֹ. לָמָה? כִּי בִקֵשׁ לְהַדִּיחַדְּ מֵעַל ה׳ אֱלֹהֶיךָּ. וְאָם הָרֵג אוֹתוֹ, נְקְרָא צַדִּיק, מִקַנֵּא וּפֹעֵל צֵדֶק, וְזֵהוּ וּפֹעֵל צֵדַק.

וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ - כְּנֶגֶד לֹא תשא את שם ה׳ אַלהידְּ לַשׁוָא. אָמַר רַבִּי יִהוּדָה, אֵינָם כִּסִדְרָם, וָאַף עַל גַּב שָׁאֵינַם כָּסִדְרַם, אֵין זָה מְשַׁנָּה לָנוּ. לֹא רָגַל עַל לְשׁוֹנוֹ לא עַשַּה לָרֵעָהוּ רַעַה - כְּנָגֵד לא תַצַנָה בָרֵעַךּ עֵד שָׁקֵר. וְחֶרְפָּה לֹא נָשָׂא עַל קְרֹבוֹ - כְּנָגֶד מְחַלֵּל שַׁבָּתוֹת בְּפַרְהֵסְיָא. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֶר, כִּנָגִד לֹא תִגְנֹב, שֵׁכָּתוּב (שמות כב) אָם זָרְחָה הַשֵּׁמֵשׁ עָלָיוּ. נָבְוַה בְּעֵינָיו נִמְאָס - כְּנָגֶד לֹא ָתְרְצָח. מִי שֶׁהוּא נִבְזֶה בְּעֵינָיו, לא יַצַשָּה קְטָטָה שַׁיַּהַרֹג, וְלֹא יַהַרגוּהוּ.

וָאָת יִרְאֵי ה׳ יִכַבֵּד - כְּנָגֶד כַּבֵּד אָת אָבִיךּ וְאֶת אִפֶּךּ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, עַל הַכּל חַיָּב אָדָם לְכַבֵּד אָבִיו וִאָמּוֹ. יָצָא מִכְּלַל זֵה - אָם יאמָרוּ לוֹ לַעַבר עַל דְּבָרֵי תוֹרָה אוֹ לַעַבֹד עַבוֹדָה זַרָה, שֵׁאֵינוֹ חַיַּב לְכַבְּדָם. זֶהוּ שֶׁבָּתוּב וְאֶת יִרְאֵי ה׳ יכבד.

נִשָׁבַעַ לְהָרַע וְלֹא יָמִר - כְּנָגֶד לֹא תִנְאָף. שֶׁהֲרֵי אִם יִצְרוֹ רוֹצֶה לִשְׁלֹט עָלָיו, יַטִּיל שְׁבוּעָה עַל יִצְרוֹ, כָּמוֹ בּוֹעַז שֵׁאָמַר (רות ג) חַי ה׳ שָׁכִבִי עַד הַבַּקֵר.

בַּבְפַּוֹ לֹא נָתַן בְּנֶשֶׁךְ, הַאי הוּא בְּנֶגֶד לֹא תִגְנוֹב. דְּאִי הוּא לָא אוֹזִיף בְּרִבִּיתָא, וַדַּאי לָא יַזִיל וְיִגְנוֹב. וְשׁחֵד עַל נָקִי לֹא לָקָח, כְּנָגֶד לֹא

אָבַר רִבּּי יוֹסִי בֶּן קִיסְמָא, כְּנֶגֶד אֵלּוּ נָאֱמַר בְּיַעַקֹב עֲשָׂרָה אֲחֵרִים, דְּכְתִּיב וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, א׳. וַיָּלֶן שָׁם, ב׳. כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, ג׳. ַויָּקַח מֵאַבְנֵי הַמְּקוֹם, ד׳. וַיָּשֶׂם מֵרַאֲשׁוֹתְיו, ה׳. וַיִּשָׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא, ו׳. וַיַּחֲלוֹם וִהְנֵּה ָסֶלָם מָצָב אַרצָה, ז׳. וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיִמָה, ח׳. וְהָנֵּה מַלְאֲבֵי אֱלֹהִים, ט׳. עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ, י׳. הָא עֲשָׂרָה. (דף לה ע״א)

דָּבֶר אַחֵר וַיִּפְגַע בַּמָּקוֹם, רַבִּי בּוֹ פָּתַח, (שה״ש יאַל תּרְאָנִי שֶאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶשְׁזְפַתְנִי מּ מַּאַ הַשָּׁמֵשׁ בָּנֵי אִמִּי נְחַרוּ בִי שָּׁמֻנִּי נִטֵּרָה אָת הַבָּרַמִים כַּרִמִי שֵׁלִּי לֹא נַטָרִתִּי. הָא אָתִחַזַּר עַל יַעַקֹב, דְּשָׁלְטָנָא דְיַעַקבׁ בְּקַדְמִיתָא הָוָה ָשָׁמְשָׁא, וְאָתְחַזַּר הַהוּא שׁוּלְטָנָא לְצִשָּׁו, וְאָתְעַבַר מְנֵּיה. וְיַעַקבׁ אָמַר, אַל תִּרְאָנִי שֶאַנִי אָתִיִיהִיבַת לִי שֻׁלְטָנָא שָׁחַרחֹרָת, דְּהָא ַדְּסִיהַרָא, דְהִיא אוּכְמָא לְעִידָנִין וְזִמְנִין. שַׁשְׁזָפַתִנִי הַשֵּׁמֵשׁ,כַּד אָתִעַבַר מִנִּי שַׁלְטָנָא ַדִּשָׁמְשָׁא.

בּנֵר אָמָּי נְחַרוּ בִי, זֵהוּ עֲשָׁוּ. דְּכְתִיב, (בראשית כז מא וַיִּשִׂטם עֵשָׂו אָת יַעַקב. שָׂמָנִי נטֵרָה אָת הַבְּרָמִים, דְּכָתִיב (שם לא מ) הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרָב וְקָרַח בַּלָּיִלָה. כַּרִמִי שֶׁלִי לֹא נָטָרְתִּי, דְּכְתִיב (שם לל) וְעַתָּה מָתַי אָגֵשֶׂה גַּם אָנֹכִי לְבֵיתִי. וַיָּבְגַּעָ בַּמָּקוֹם, רַבִּי יִצְחָק אָמֵר, בְּאֵיזֶה מָקוֹם פָּגַע, בַּמָּקוֹם שֶׁעָתִיד לַעְמוֹד בִּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהִתְּפַּלֵּל שָׁם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הַיּוֹם ָהָיָה גָּרוֹל, וְרָצָה לַהֲלוֹךְ וְלָא יָכִיל. אָבַר רָבִּי יוֹסִי, הִתְפַּלֵל בָּאוֹתוֹ מָקוֹם, וִהִתְחִיל

בַּבִּפַּוֹ לֹא נָתַן בְּנֶשֶׁךְ - זֶהוּ כְּנֶגֶד לא תגנב. שאם אינו פַלְוָה בְּרִבִּית, וַדַּאי לֹא יֵלֵךְ וִיגִנֹב. וְשׁחַד ַעַל נָקִי לֹא לָקָח - כְּנָגֶד לֹא תַחְמֹד. אָבַר רַבִּי יוֹמֵי בֶּן קִיסְמָא, כְּנֶגֶד אַלוּ נָאָמַר בִּיַעַקב עַשַּׁרָה אַחֶרִים, שֶׁכָּתוּב (בראשית כח) וַיִּפְגַע בַּמָּקוֹם - א׳. וַיָּלֶן שָׁם - ב׳. כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ - ג׳. וַיִּקַח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם - ד׳. וַיָּשֶׂם מֵרַאֲשׁתִיו - ה׳. וַיִּשְׁכַּב בַּפָּקוֹם הַהוּא - ו׳. וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה ַסֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה - ז׳. וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיִמָה - ח׳. וְהִנֵּה מַלְאַכֵי בוֹ - יט׳ - עלִים וְירְדִים בּוֹ י׳. הְנֵּה עֲשָׂרָה.

דָבָר אַחֵר, וַיִּפְגַע בַּפָּקוֹם - רַבִּי בּוֹ פָּתַח, (שיר א) אַל תִּרְאָנִי שֵׁאַנִי שָׁחַרָחֹרֵת שֵשִׁזָפַתִנִי הַשָּׁמֵשׁ בְּנֵי אָמִי נְחַרוּ בִי שָּׁמַנִי נֹטֵרָה אֵת הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי. הַרִי חוֹזֵר עַל יַעֲקֹב, שֶׁשִׁלְטוֹן יַצַקֹב בָּרָאשׁוֹנָה הָיָה הַשַּׁמֵשׁ, וָחַזַר אותו הַשָּׁלְטוֹן לְעֵשַׂוּ, וְהָעֲבַר מִמֶּנוּ. וְיַעֲקֹב אָמַר, אַל תָּרְאָנִי שֵׁאַנִי שִׁחַרְחֹרֵת, שֵׁהַרֵי נְתַּן לִי שָׁלְטוֹן הַלְּבָנָה, שֵׁהִיא שָׁחוֹרָה לִצִתִּים וּזְמַנִּים. שֵׁשִׁזָפַתִנִי הַשָּׁמֵשׁ - כְּשֶׁהָצֶבַר מָפֶגִּי שִׁלְטוֹן הַשֶּׁמֶשׁ. רָנֵי אָמָי נְחֲרוּ בִי - זֶהוּ עֵשָׂו, שֶׁבָּתוּב (בראשית כז) וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֵת יַעַקב. שַׂמִנִי נֹטֵרָה אֶת הַכְּרָמִים שם לא) הָיִיתִי בַיּוֹם - שֶׁבֶּתוּב (שם לא) אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה. כַּרְמִי שָׁלִי לֹא נָטָרְתִּי - שֶׁכָּתוּב (שם ל) ּוִעַתָּה מָתַי אֵצֵשֵׂה גַּם אָנֹכִי לְבֵיתִי. וָיִּפְגַע בַּפָּקוֹם - רַבִּי יִצְחָק אָמַר, (שם כח) בָּאֵיזֶה מָקוֹם פָּגַע? בַּמָּקוֹם שֶׁעָתִיד לַצַמֹד בֵּית הַמִּקְדָשׁ, וָהָתְפַּלֵּל שַׁם. רַבִּי יִהוּדָה אוֹמֵר, הַיּוֹם הָיָה גָרוֹל, וְרָצָה לַהַלֹךְ וְלֹא יכל.

אָבֶר רַבִּי יוֹסֵי, הִתְפַּלֵל בְּאוֹתוֹ מָקוֹם וְהִתְחִיל לְהִתְרַצֵם לִפְנֵי קונו עַל שַהָעַבַר מִמֵּנוּ אותו